

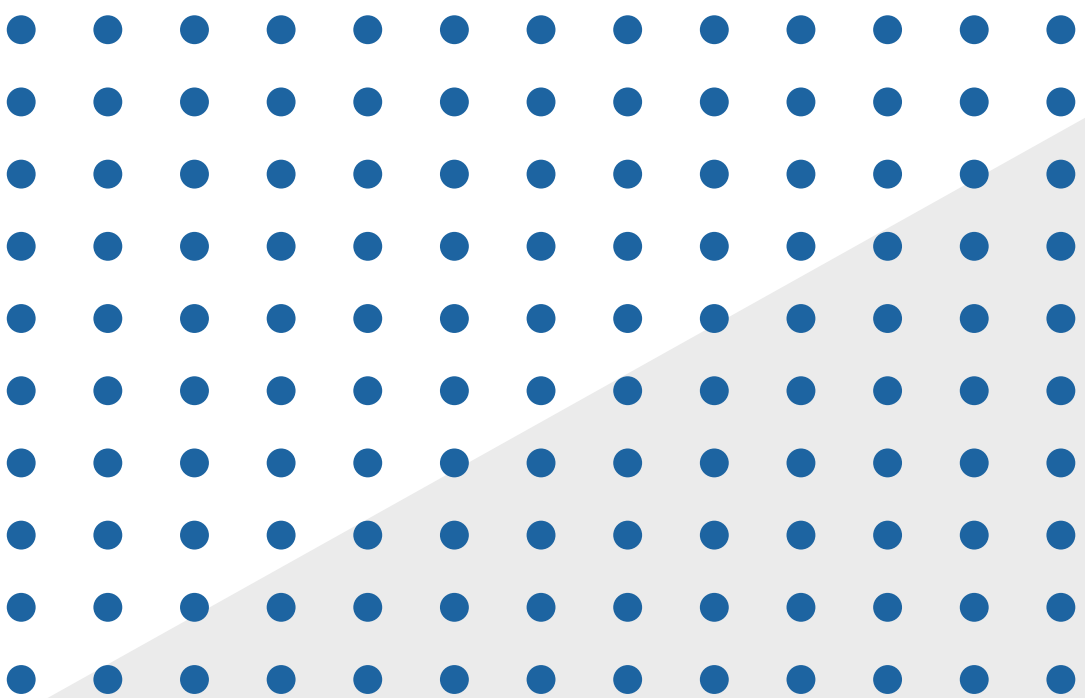
**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

ЮРИДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

в розрізі реформи МСЕК

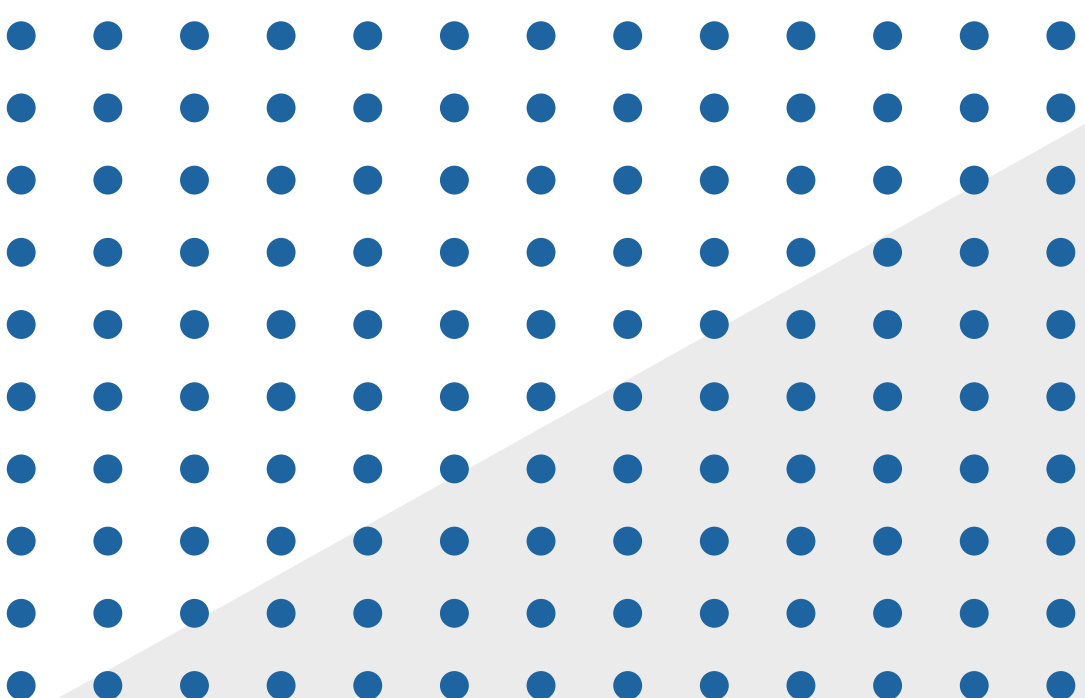
**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

Нова система отримала від МСЕКів понад **1,4 млн справ (включно з архівними матеріалами)**.

З них понад **44 тисячі справ** — це ті, які **потребують розгляду** в першому кварталі 2025 року.

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

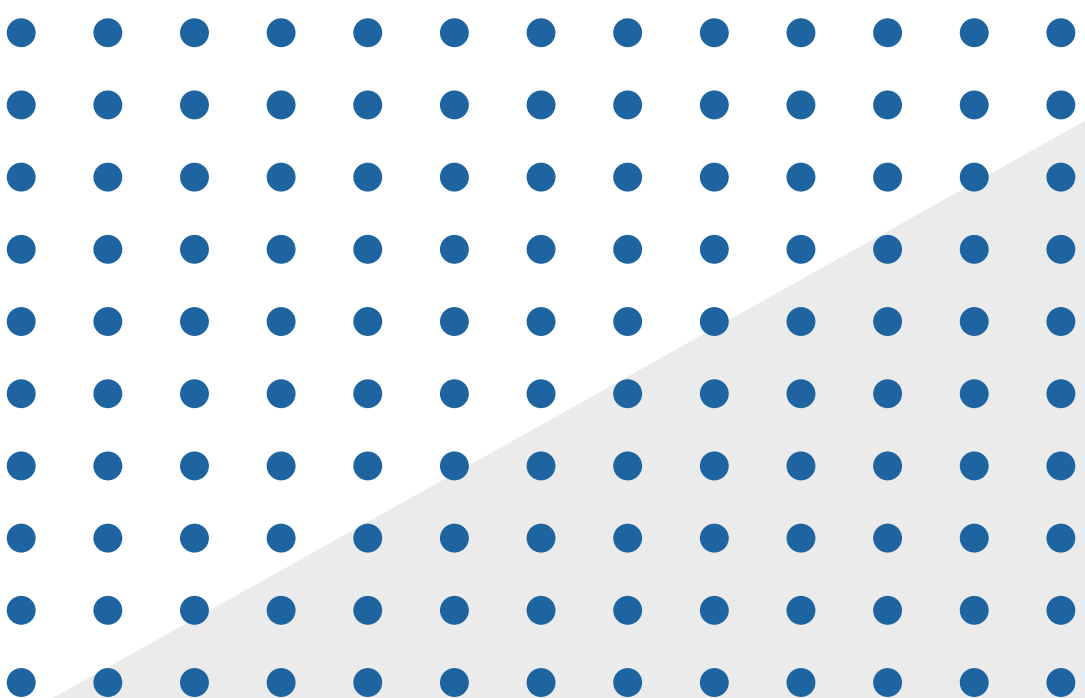

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

Ці справи вже опрацьовуються новими експертними командами.
Наразі вже більше ніж **38 тисяч** з цих справ внесено до електронної системи.
Процес внесення триває.

Станом на 12 січня 2025 року:

Створено понад **1550 експертних команд** в більш ніж як **296 медзакладах** по всій країні.
Це майже в чотири рази перевищує потужності системи МСЕК.
В експертних командах працює понад **5700 лікарів**.

**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

До роботи в електронній системі
долучилося вже більше як

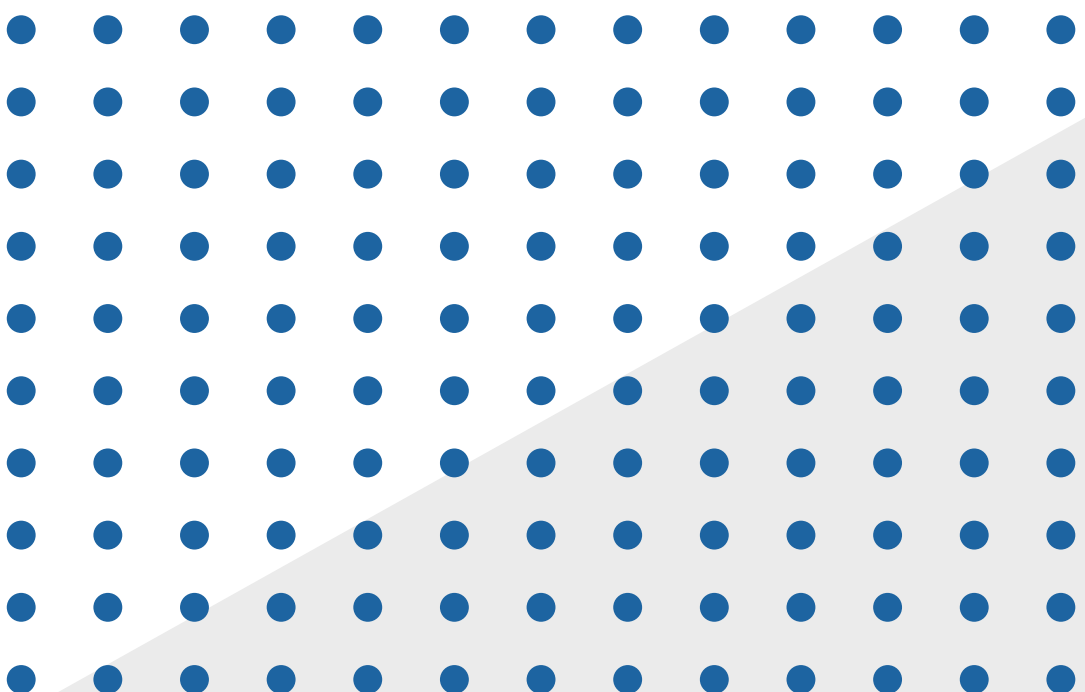
20 643
лікуючих лікарів

які здійснюють направлення на
оцінювання.

Підписано протоколів
рішень команд

3484
лікуючих лікарів

(людей, які пройшли оцінювання за новою
системою)

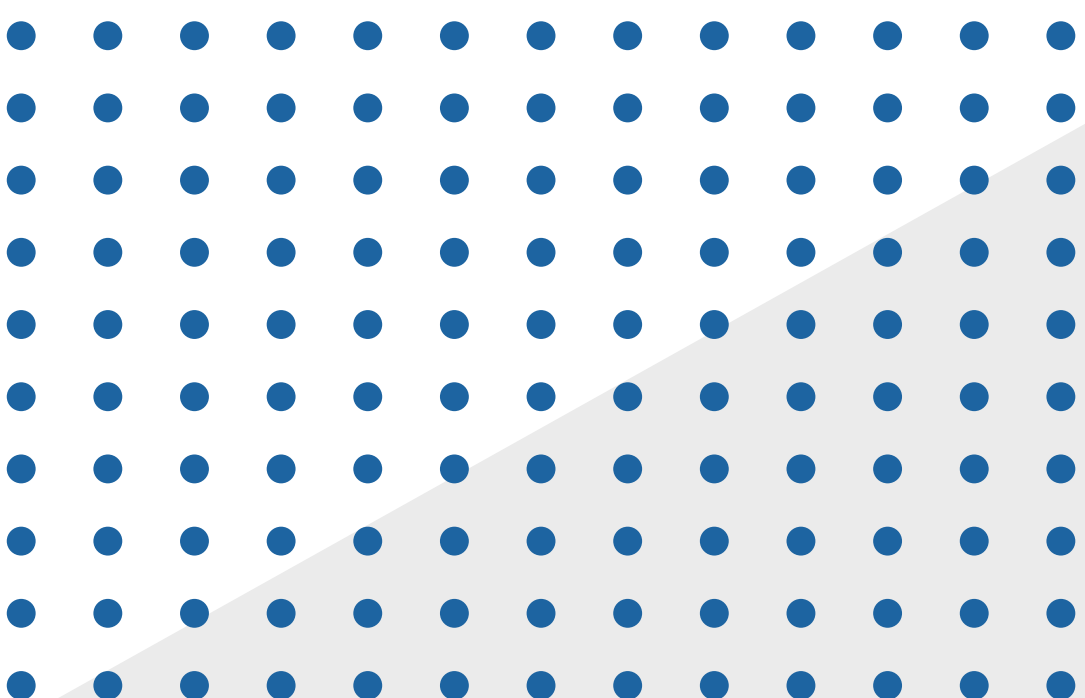
ПРАВОЗАХИСНА СПІЛКА ІНВАЛІДІВ

З метою сприяння експертним командам з оцінювання повсякденного функціонування особи в прийнятті обґрунтованих рішень щодо **встановлення інвалідності МОЗ до 1 квітня 2025 р.** розробляє та затверджує настанову, що регламентує застосування критеріїв для встановлення інвалідності. Така настанова є нормативним документом, який містить рекомендації щодо методів діагностики захворювань та критеріїв інвалідності, пов'язаних із різними захворюваннями (пункт 16 Критеріїв встановлення інвалідності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338)

Така настанова вперше може встановити чіткі критерії для встановлення груп інвалідності за окремими діагнозами. Наразі медичні критерії існують тільки для встановлення групи інвалідності безстроково, для всіх інших випадків використовується така система:

UKRAINIAN NATIONAL
BLIND ASSOCIATION

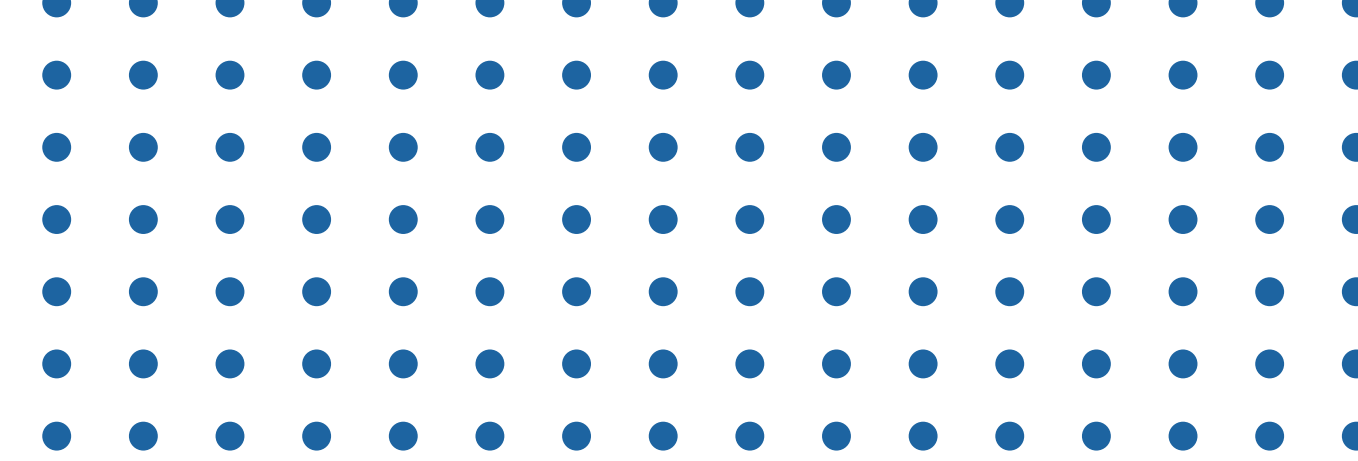
ПРАВОЗАХИСНА СПІЛКА ІНВАЛІДІВ

- **Легкий ступінь обмеження** - особа має незначні труднощі у виконанні деяких повсякденних завдань, але здатна справлятися з основними функціями без сторонньої допомоги;
- **Помірний ступінь обмеження (1 ступінь)** - особа має помітні труднощі у виконанні повсякденних завдань, таких як навчання, робота, спілкування, орієнтація, контроль за поведінкою, пересування та самообслуговування;
- **Виражений ступінь обмеження (2 ступінь)** - особа стикається з істотними труднощами у виконанні більшості основних активностей, що може включати значні обмеження у навчанні, роботі, спілкуванні та самообслуговуванні, які вимагають регулярної допомоги або спеціальних заходів для покращення якості життя;
- **Значний ступінь обмеження (3 ступінь)** - особа має серйозні порушення функцій органів і систем, що призводять до неможливості або істотного зниження здатності виконувати основні життєві функції, що супроводжується потребою в сторонній допомозі для забезпечення базових потреб, таких як догляд, харчування та пересування.

До критеріїв життєдіяльності людини належать: здатність до самообслуговування, пересування, орієнтації, контролю своєї поведінки, спілкування, навчання, виконання трудової діяльності.

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

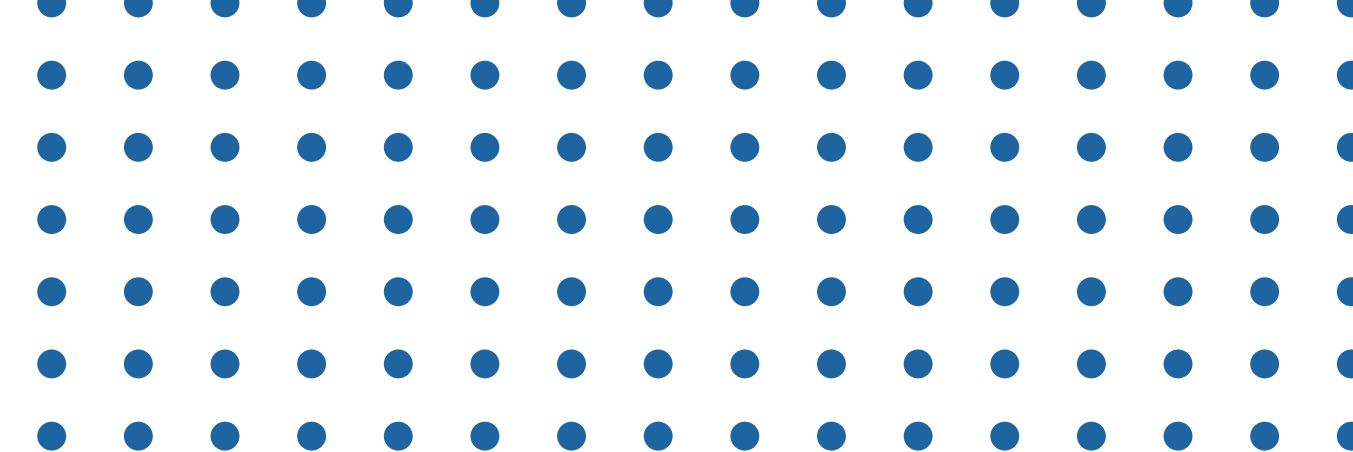

Наразі діючі критерії на прикладі оцінювання здатності до трудової діяльності:

- **нормальна здатність до трудової діяльності** - особа здатна виконувати всі види трудової діяльності без жодних обмежень, вона має можливість працювати на рівні, що відповідає її професійній підготовці та кваліфікації;
легкий ступінь обмеження - особа має знижену здатність виконувати деякі види діяльності, проте особа здатна виконувати основні обов'язки за допомогою незначних адаптації або підтримки;
- **помірний ступінь обмеження (1 ступінь)** - особа має частково втрачену можливість для повноцінної трудової діяльності, що може включати: втрату професії або значне обмеження кваліфікації, зменшення обсягу професійної трудової діяльності більше ніж на 25 відсотків, значні труднощі в набутті професії або працевлаштуванні, особливо для осіб, що раніше не працювали;
- **виражений ступінь обмеження (2 ступінь)** - особа може бути не здатна до провадження окремих видів трудової діяльності або до трудової діяльності взагалі, або здатна провадити різні види трудової діяльності шляхом створення відповідних умов праці із забезпеченням допоміжними засобами реабілітації та додатковим облаштуванням робочого місця, здійснення реабілітаційних заходів;
- **серйозний ступінь обмеження (3 ступінь)** - особа не здатна до трудової діяльності взагалі або здатна провадити окремі види трудової діяльності за умови їх забезпечення допоміжними засобами реабілітації та додатковим облаштуванням робочого місця, здійснення реабілітаційних заходів, зокрема вдома.

**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

Строк встановлення інвалідності:

Безстроково

- для осіб, які мають анатомічні дефекти, інші необоротні порушення функцій органів і систем організму згідно з частиною I додатка;
- для осіб, які проходять повторне оцінювання і мають інвалідність I групи протягом 5 років.

на 5 років

- для осіб, які мають онкологічні та онкогематологічні захворювання з несприятливим прогнозом згідно з частиною II додатка, - на 5 років;
- для осіб, які мають хронічні захворювання з тяжким перебігом згідно з частиною III додатка.

на 1 рік

для осіб, яким вперше встановлюється III група інвалідності.

на 2 роки

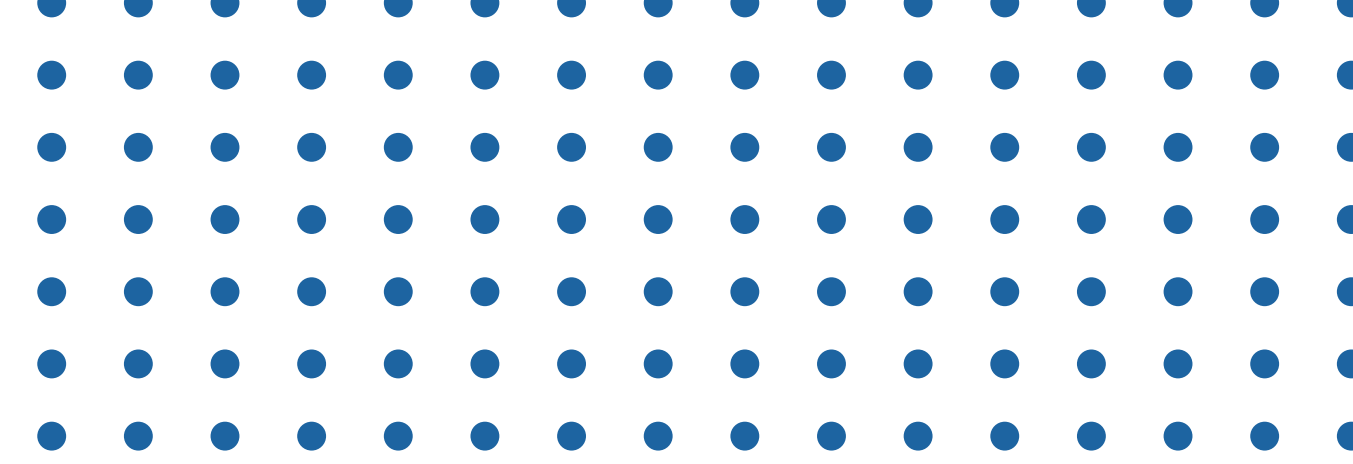
для осіб, яким вперше встановлюється II група інвалідності.

на 1-3 роки

для осіб, що проходять повторне оцінювання.

Порівняльний аналіз старого та нового Переліків анатомічних дефектів, інших необоротних порушень функцій органів і систем організму, станів та захворювань, за яких відповідна група інвалідності встановлюється без зазначення строку повторного огляду

Група інвалідності ІА

■ Злоякісні новоутворення:

Старий перелік: Включені до ІА (метастази, рецидиви, кахексія, розпад пухлини).

Новий перелік: Відсутні. Включені до Переліку онкологічних та онкогематологічних захворювань з несприятливим прогнозом.

Група інвалідності ІБ

■ Хвороби серцево-судинної системи:

Старий перелік: Включає недостатність кровообігу ІІБ–ІІІ ступенів
Новий перелік: Вилучені. (включені до нового переліку захворювань та станів, за яких інвалідність встановлюється на 5 років)

■ Захворювання нирок:

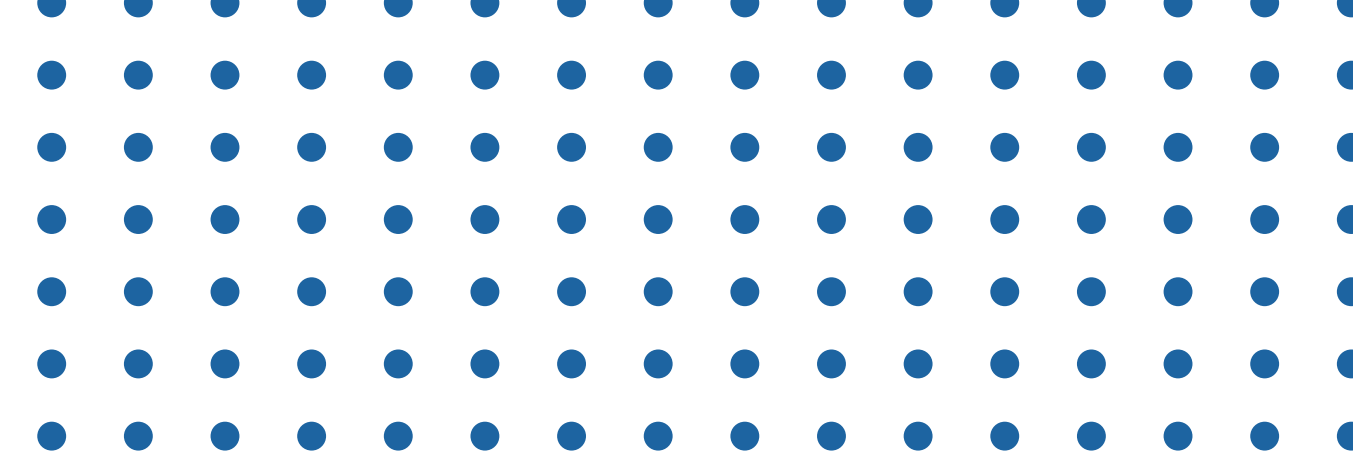
Старий перелік: ІV–V ступені з гемодіалізом.
Новий перелік: Відсутні. (включені до нового переліку захворювань та станів, за яких інвалідність встановлюється на 5 років)

■ Легеневі захворювання:

Старий перелік: Легенева недостатність ІІІ ступеня в поєднанні з кровообігом ІІБ–ІІІ ступенів.
Новий перелік: Не згадані. (включені до нового переліку захворювань та станів, за яких інвалідність встановлюється на 5 років)

**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

Група інвалідності II

Цироз печінки:

Старий перелік: Включає цироз із гепатоспленомегалією та портальною гіпертензією III ступеня.

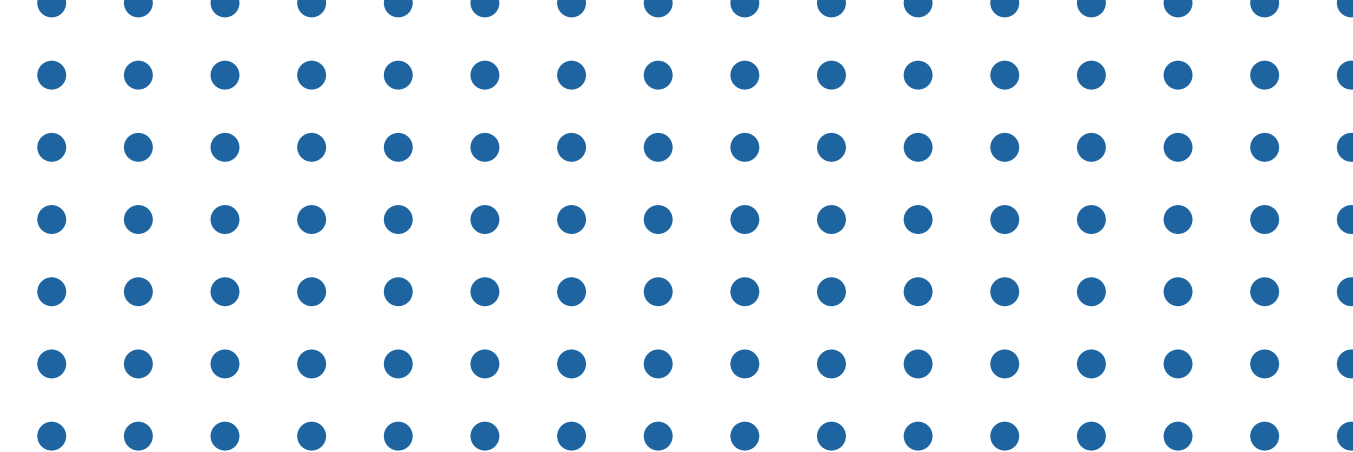
Новий перелік: Відсутній.

Група інвалідності III

Рідкісні захворювання (орфанні):

Старий перелік: Ті, що потребують постійної специфічної обов'язкової терапії.

Новий перелік: Ті, що призводять до скорочення тривалості життя хворих або їх інвалідизації.

Основні висновки

- **Новий перелік** вилучив: злоякісні новоутворення (група ІА), серцево-судинні, ниркові та легеневі хвороби (група ІБ), цироз печінки (група ІІ).
- **Новий перелік** змінив підхід до критерію щодо орфанних захворювань
- **Затверджено Перелік онкологічних та онкогематологічних захворювань з несприятливим прогнозом**
- **Затверджено Перелік тяжких захворювань та станів, за яких інвалідність встановлюється на 5 років**

**ПРАВОЗАХИСНА
СПІЛКА ІНВАЛІДІВ**

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ

Контакти:

**Україна, 01030, Київ, вул. Леонтовича, 5,
офіс 405/406,**

**Адреса для листування м. Київ,
вул. Драгоманова, буд. 2 літера Б,
абонентська скринька № 17.**

e-mail: vgoi.psi@gmail.com

psi.org.ua

facebook.com/psi.org.ua

**Всеукраїнська громадська організація інвалідів
«Правозахисна спілка інвалідів»**